

สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนยุทธธรรมจังหวัด : การกิจ และ กพยจ.

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องจูปีเตอร์ อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

สรุปสาระสำคัญของสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนยุทธธรรมจังหวัด : การกิจ และ กพยจ. ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของการสัมมนา

ส่วนที่ ๒ สรุปสาระสำคัญจากการบรรยายของวิทยากร

ส่วนที่ ๓ สรุปข้อมูลจากการแบ่งกลุ่มระดับความคิดเห็นของยุทธธรรมจังหวัด

ส่วนที่ ๔ ผลสำรวจข้อมูลในพื้นที่และความคิดเห็น (ข้อมูล : แบบสำรวจ)

ส่วนที่ ๕ สรุปประเด็นอภิปรายและข้อเสนอของผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม

ส่วนที่ ๖ ข้อเสนอแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของการสัมมนา

ส่วนที่ ๒ สรุปสาระสำคัญจากการบรรยายของวิทยากร (ตามเป้าหมายของการสัมมนา)

๒.๑ ยุติธรรมจังหวัดขับเคลื่อน กพยจ.ได้ จำนวน ๓ หัวข้อ ได้แก่

๑) ยุติธรรมจังหวัดกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม

วิทยากร : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

๑. ความสำคัญของยุติธรรมจังหวัด ที่เป็นกลไกสำคัญในพื้นที่ที่จะเข้าใจถึงปัญหา อุปสรรค ในเรื่องของความเหลื่อมล้ำ การเข้าถึงความยุติธรรม การขาดความรู้ในเรื่องกฎหมาย และจะต้องนำความยุติธรรม รวมทั้งการบริการด้านยุติธรรมไปสู่ประชาชนในพื้นที่

๒. บทบาทของผู้บริหารในการทำให้นโยบายหลักของกระทรวงยุติธรรมถูกขับเคลื่อนไปยัง ประชาชน รวมถึงการสร้างการเข้าใจในภารกิจ บทบาท ให้กับสำนักงาน ก.พ.ร. เห็นชอบต่อการพิจารณาต่อไป ในอนาคต

๓. บทบาทของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั้งนำร่องและประจำจังหวัดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการ ขับเคลื่อนการบริหารงาน กพยจ. ซึ่งจะต้องเตรียมความพร้อมให้สามารถทำงานร่วมกับจังหวัด ผู้ว่าราชการ จังหวัด นายอำเภอได้ การเชื่อมต่อที่สำคัญของรัฐบาลไปยังพื้นที่ไปยังประชาชน โดยจะต้องมีความเข้าใจ ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๖ ด้าน กระทรวงยุติธรรมเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์หลายด้าน เช่น ความมั่นคง การสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมทางสังคม เป็นต้น

๔. การยกระดับประเทศ โดยยุติธรรมจังหวัดจะต้องตระหนักถึงเรื่องของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๑๖ และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยุติธรรมทางเลือก การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมทั้งการ นำยุติธรรมชุมชนมาใช้ มอบหมายให้ยุติธรรมจังหวัดนำรายงานด้านการสร้างการรับรู้กฎหมาย (InfoGraphic) ของสำนักงานกิจการยุติธรรม กระจายความรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่

๕. มอบหลักการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้แก่ยุติธรรมจังหวัดเพื่อใช้เป็น แนวทางทำงานร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ ภาคประชาสังคม ประชาชน ศูนย์ดำรงธรรม ยุติธรรมชุมชน อาสาสมัคร ต่างๆ ๔ ด้าน คือ

๕.๑ Change การเปลี่ยนแปลงทั้งกระบวนความคิด แนวคิด กระบวนทัศน์ทางความคิด

๕.๒ Trust การไว้วางใจซึ่งกันและกัน

๕.๓ Team การทำงานเป็นทีม

๕.๔ Tomorrow การทำงานเพื่อวันพรุ่งนี้

๖. ภารกิจหลักที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดต้องดำเนินการ

๖.๑ ด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการต่างๆ ลงสู่ประชาชนในพื้นที่

๖.๒ ด้านการขับเคลื่อน กพยจ. ให้สามารถบริหารงานได้ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดต้อง เข้าร่วมประชุมและรับข้อมูลของหน่วยงานยุติธรรมและการบริหารงาน กพยจ.

๒) ยุติธรรมจังหวัด : กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจกระทรวงยุติธรรม

วิทยากร : ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

แนวทางการขับเคลื่อนภารกิจกระทรวงยุติธรรม

๑. ต้องมีเป้าหมายชัดเจนในการทำงาน ทุกพื้นที่เข้าใจในเป้าหมายเหมือนกัน และมีวิธีการ ทำงานที่เหมือนกันในรอบของ Function ยุติธรรมจังหวัดจึงจะขับเคลื่อนภารกิจให้สำเร็จได้

๒. ยุติธรรมจังหวัดต้องสามารถของงบประมาณ เพื่อแก้ปัญหา/อำนวยความสะดวกยุติธรรมในจังหวัดได้ เพราะงบประมาณ function จะลดน้อยลง จึงต้องคิดในเชิง agenda และ area ให้มากขึ้นว่าแต่ละจังหวัดนั้นต้องการอะไร

๓. การเลือกจังหวัดลงพื้นที่ ควรพิจารณาจังหวัดที่ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมได้ยาก มีความยากจน มีสถิติร้องเรียน/ร้องทุกข์มาก ต้องการความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมสูงกว่าจังหวัดอื่นๆ เพราะอะไร คดีอะไร

๔. การแบ่งงานของยุติธรรมจังหวัด เพื่อจัดระบบการทำงานให้มีความชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น

๑) function base โดย สชง./กองทุนยุติธรรม ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงาน สามารถระบุผลสัมฤทธิ์ได้ มีระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งต้องที่วัดประสิทธิผล และประสิทธิภาพได้ รวมถึงสร้างมาตรฐานการทำงาน ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกัน

๒) agenda base อาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ทำอยู่แล้ว เช่น การสร้างการรับรู้ การสร้างวัฒนธรรมในการเคารพกฎหมาย กลไกการเข้าถึงกฎหมาย จะต้องทำอะไร เพื่อให้ประชาชนเข้าถึง และเกิดการรับรู้ได้อย่างแท้จริง ซึ่งการรับรู้มีอยู่ ๒ แบบ

แบบที่หนึ่ง คือ ทำให้ผู้ให้บริการได้รับรู้และเข้าถึงข้อมูล โดยมีเครื่องมือในการค้นหา และให้บริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่ยุติธรรมจังหวัด เช่น ระบบ e - consultation ทนายของจังหวัดที่ใช้ตอบปัญหาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

แบบที่สอง คือ ทำให้ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูล สามารถรับรู้และสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการดูแลตัวเองได้ก่อนในเบื้องต้นเมื่อเกิดปัญหา เช่น อินโฟกราฟิก ทั้งนี้การจะให้การรับรู้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องสร้างกลไกในการปฏิบัติ และต้องมีระบบในการรักษากลไกและการป้องกัน เพื่อทำให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนมีความสามารถในการทำหน้าที่ function base ตั้งแต่การรับเรื่องและการสร้างความรับรู้ และต้องประเมินความสามารถในการจัดการสิ่งนั้นด้วย

๓) area base ผ่านกรอบการทำงานของ กพยจ. ต้องมีกลไกในการสร้างความเป็นธรรมให้ประชาชนในจังหวัดอย่างไร การป้องกันปัญหา รวมไปถึงการปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้น ซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาแต่ละพื้นที่ โดยต้องมีข้อมูลของจังหวัดในหลายๆ ด้าน ข้อมูลงานฟังชั้นต่างๆ ก่อนทำแผนแล้วนำข้อมูล สถิติต่างๆ มาเชื่อมโยงเชื่อมกันทั้งหมด

๕. งานช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับความยุติธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เป็นงานหลัก และมีความสำคัญ จึงต้องมีแผนงาน โครงการ และกลไกในการช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวในระยะสั้น และในระยะยาว โดยความร่วมมือกันทั้งในระดับจังหวัดที่จะต้องให้การสนับสนุน เพื่อนำยุติธรรมสู่หมู่บ้าน นำบริการภาครัฐสู่ประชาชน และจะต้องมีตัววัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ชัดเจน

๖. การติดตามนโยบายของรัฐ โดยหากมีเรื่องที่เกี่ยวข้องในการทำงานของ กพยจ. จะได้นำเรื่องนั้นมาดำเนินงานทันที และจะต้องทำให้สำเร็จ เช่น เรื่องการป้องกันอาชญากรรมตามคำสั่ง คสช. /เรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งด้านแรงงานและเพศ ซึ่งต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับ พม. และตำรวจ เพื่อให้ทำงานสำเร็จ /เรื่องยาเสพติด ซึ่งสามารถทำงานให้สำเร็จได้โดยร่วมกันในลักษณะภาค (๖ ภาค)

๗. การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะมีการจัดเกตรโดยอิงกลุ่ม เช่น การรายงาน การบริหารทรัพยากร ทั้ง คน และระยะเวลา การบริหารงาน แผนงานโครงการที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่และการทำงานแบบบูรณาการ

๓) การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในพื้นที่

วิทยากร : หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

แนวทางการตรวจราชการ ซึ่งจะมีการตรวจ ดังนี้

๑. การสร้างมาตรฐานการดำเนินงานของ กพยจ. ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรม โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การสร้างความสมานฉันท์ (ยุทธศาสตร์กระทรวง ข้อ ๖)

๒. มาตรฐานการปฏิบัติงานของ สยจ. ซึ่งรวมไปถึงยุติธรรมชุมชนด้วย เช่น ระบบและขั้นตอนในการให้บริการต่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ รธน. มาตรา ๗๗ วรรคแรก รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ซึ่งจะต้องมีแนวทางเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจได้อย่างแท้จริง (มาตรฐานการเข้าถึงของประชาชน) วรรคสอง การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนออกกฎหมาย และ วรรคสาม เกี่ยวกับระบบอนุญาต ซึ่งเป็นการใช้ดุลพินิจ และระยะเวลาในการดำเนินการต่างๆ ซึ่งต้องมีช่องทางให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าถึงได้มากที่สุด

๓. แนวทางการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน ใช้วิธีการใดในการที่จะทำให้ประชาชนได้เข้าถึงและรับรู้อย่างแท้จริง วิธีการสื่อสาร เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่

๔. การปฏิบัติการกิจของกระทรวงทั้ง ๕ ด้าน จะต้องมีการ ขั้นตอน และรูปแบบที่ชัดเจน ซึ่งจะมีการจัดลำดับของศูนย์ยุติธรรมชุมชน (Grading) ซึ่งจะวัดจากจำนวนการขับเคลื่อนภารกิจ รวมถึงการรายงาน ซึ่งทั้งสองอย่างนี้จะต้องสอดคล้องในแต่ละพื้นที่

๕. การทำให้ประชาชน หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือประชาชน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือประชาชน เพื่อให้ทั้ง ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รู้จัก และเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ ของ กพยจ. เพื่อให้เกิดความรู้สึกในการมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล โดยเฉพาะภารกิจด้านที่ ๕ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคุ้มครองสิทธิ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

๑. การขออนุมัติงบประมาณจะต้องมีข้อมูลที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และเหตุผลความจำเป็น ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูล สถิติที่เกิดจากงานที่แท้จริง

๒. ส่วนกลางจะต้องทำงานสนับสนุนให้ กพยจ. รวมไปถึงเครือข่าย (ยุติธรรมชุมชน) ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ความรู้ ข้อเสนอแนะ แนวทาง เพื่อให้งานสำเร็จ สมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การนำระบบ DXC เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งหากหน่วยใดเกิดปัญหาในการนำระบบนี้มาใช้ ต้องมีการรายงานเพื่อหาวิธีการ แนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

๔. การมี Function Base ที่ไม่ยุ่งยาก และการมี Best Practice ที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการที่จะทำให้งานเกิดประโยชน์นานัปการต่อประเทศชาติ ประชาชน และหน่วยงาน ต่อไป ซึ่ง Best Practice ที่จะนำมาใช้นั้นจะต้องมีลักษณะเป็น Innovation

๒.๒ เพิ่มศักยภาพการทำงานของยุติธรรมจังหวัด (Capacity building) จำนวน ๔ หัวข้อ

๑) บทบาท ภารกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

วิทยากร : อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิฯ และ ผอ.สำนักกองทุนยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มี ๕ ระบบงานของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ดังนี้

๑. ระบบงานส่งเสริมและป้องกัน คลินิกยุติธรรม มีการให้บริการให้คำปรึกษากฎหมายเบื้องต้น งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ เป็นต้น โดยจะมีที่ปรึกษากฎหมาย (ทนายความ) ประจำอยู่ในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ทุกจังหวัด

๒. ระบบงานพิทักษ์สิทธิ พ.ร.บ. คຸ້ມครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นการคຸ້ມครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนให้ได้รับความปลอดภัย และพัฒนากระบวนการยุติธรรมของไทย

๓. ระบบงานช่วยเหลือและเยียวยา พ.ร.บ. ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นการช่วยเหลือ เยียวยาผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม

๔. ระบบงานระงับข้อพิพาททางเลือก มีระบบการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท โดยภาคประชาชน มีรายละเอียดดังนี้

๑) ๑ ตำบล ๑ ผู้ไกล่เกลี่ย

๒) เกิดจากความสมัครใจ

๓) หลักสูตรการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ตัน กลาง สูง

๕. ระบบงานหลักประกันสิทธิ กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อคຸ້ມครองสิทธิที่ประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการจัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา (สชง.) และกองทุนยุติธรรม (สกย.) ให้มีมาตรฐานเดียวกันทุกจังหวัด คือ กำหนดการให้บริการทั้งหมด ๔๕ วัน โดยมีแนวทางเบื้องต้นดังนี้

๑) แจ้งสิทธิ สชง. /ยื่นขอรับความช่วยเหลือ สกย. จำนวน ๑ วัน

๒) ดำเนินการให้ความช่วยเหลือถึงวันแจ้งผลการให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๔๔ วัน

๒) การสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานสู่ความสำเร็จ

วิทยากร : นายอรรถน์ สีหะอำไพ

สรุปสาระสำคัญ

แรงบันดาลใจ (Inspiration) หมายถึง เป็นแรงขับเคลื่อนเป็นพลังอำนาจในตนเองชนิดหนึ่งที่ใช้ในการขับเคลื่อนการคิดและการกระทำใดๆ ที่พึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้ตามต้องการไม่ว่าสิ่งที่กระทำนั้นจะยากสักเพียงใด ก็พร้อมที่จะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายสู่ความสำเร็จที่ต้องการให้ได้ แม้จะต้องเสียสละบางสิ่งของตนเองไปบ้าง ก็พร้อมที่จะเสียสละได้เสมอ ถ้าจะช่วยนำมาซึ่งผลสำเร็จที่ต้องการนั้นได้จริงๆ

ดังนั้น จึงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนได้ลองตอบคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในตัวเอง จำนวน ๑๘ คำถามดังต่อไปนี้

๑. คุณมีความเชื่ออะไรผิดๆ ที่คุณรังความเจริญรุ่งเรืองของคุณอยู่หรือไม่ให้ ให้ลองนึกถึงเหตุการณ์ที่เราคิดอยากจะทำอะไรดีๆ แต่เรากลับไม่ได้ลงมือทำ ไม่แม้แต่จะเริ่มมัน แล้วให้คิดว่าอุปสรรคนั้นคืออะไรที่ทำให้เราล้มเลิกความคิดที่จะทำสิ่งนั้น

๒. งานอดิเรกของคุณคืออะไร งานอดิเรก คือสิ่งที่เราชอบทำในยามว่าง ถ้าหากเราสามารถตอบคำถามข้อนี้ได้หมายความว่าเราค้นพบสิ่งที่ชอบแล้ว และการทำอะไรที่ตนเองชอบมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จสูง

๓. คุณมีพรสวรรค์ในเรื่องใดบ้าง ให้ลองคิดว่าตนเองมีพรสวรรค์เรื่องใด หากคิดไม่ออกให้ลองถามคนที่ใกล้ชิดกับเรา ซึ่งพรสวรรค์เป็นยิ่งกว่างานอดิเรก เพราะไม่ใช่เพียงแค่ความเก่งอย่างเดียว แต่เป็นความเก่งที่คนอื่นไม่มีเหมือนเราด้วย

๔. ทำงานกับใครแล้วมีความสุข ให้คิดว่าอยากทำงานกับใครและใครคือคนที่คุณอยากทำงานด้วย จากนั้นให้หาคุณสมบัติของคนนั้นให้เจอ เพราะจะเราสามารถหาคนอื่นได้อีกที่มีคุณสมบัติแบบนั้น และนั่นหมายความว่าคน ๆ นั้นเป็นเพื่อนร่วมทีมของเรา

๕. คุณชอบทำงานที่ไหน หมายถึง เราชอบทำงานในสภาพแวดล้อมแบบไหน นั่นจะทำให้งานของเรามีประสิทธิภาพ บางคนชอบอยู่เงียบ ๆ คนเดียว บางคนชอบทำเป็นกลุ่มหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น

๖. คุณมีไฟปรารถนาในเรื่องอะไร ลองถามตัวเองว่าอะไรที่เราเห็นอะไรหรือทำอะไรแล้วมีความสุขอย่างบอกไม่ถูก เช่น บางคนชอบเที่ยว บางคนชอบสอน บางคนชอบแข่งขัน บางคนชอบอ่านหนังสือ เป็นต้น แสดงว่าคุณมีไฟปรารถนาในเรื่องนั้น

๗. แล้วจะเปลี่ยนไฟปรารถนานั้นเป็น “การกระทำ” ได้อย่างไร โดยเริ่มต้นด้วยการทำงานอดิเรกที่เกี่ยวข้องกับไฟปรารถนานั้น แล้วค่อยๆ เปลี่ยนมันเป็นงานหลักในระยะยาว

๘. อะไรที่สร้างแรงบันดาลใจให้คุณ เช่น บางคนชอบการท่องเที่ยว อ่านหนังสือ พูดคุยกับบางคน ออกไปทำกิจกรรมเพื่อสังคม หรือบางคนชอบอยู่คนเดียว บรรยากาศเงียบสงบๆ ไม่ชอบยุ่งกับใคร เป็นต้น

๙. คุณมีวิธีเติมไฟให้ตัวเองอย่างไร คนเรามักหาวิธีบางอย่างอยู่เสมอเพื่อมากระตุ้นตัวเอง ให้ทำงานแต่ละชิ้นให้สำเร็จ ลองนึกดูให้ดี ๆ ว่าเราใช้วิธีไหนบ่อยแล้วใช้มันบ่อยๆ เพื่อเติมไฟให้กับการทำงานของตัวเอง

๑๐. คุณหลับฝันว่าอะไร เมื่อตื่นมาแล้วให้รีบจดไว้ก่อน จดไว้เรื่อยๆ เพราะว่าในหลายครั้ง สิ่งที่เราฝัน คือ ความคิดที่อยู่ในจิตใต้สำนึก ที่เวลาปกติแล้วเราจะไม่นึกถึงหรือนึกไม่ออก เพราะบางครั้งความคิดที่อยู่ในจิตใต้สำนึกจะขึ้นำให้เราเกิดแรงบันดาลใจอะไรบางอย่างได้

๑๑. คุณเคยเอาชนะอุปสรรคอะไรมาบ้าง ลองมองย้อนกลับไปว่ามีอะไรที่เราคิดว่าเป็นอุปสรรค โดยเฉพาะอุปสรรคครั้งสำคัญแต่เราก็สามารถแก้ปัญหาและผ่านพ้นไปได้ และมันเป็นกำลังใจให้เราเป็นอย่างดี ทำให้เราไม่กลัวอุปสรรคข้างหน้า

๑๒. เวลาไม่มีใครพูดไม่ดีเกี่ยวกับคุณ คุณตอบสนองอย่างไร เราเลือกได้ว่าจะรู้สึกไม่ดี หรือไม่สนใจ แสดงว่าคุณปล่อยให้คำพูดของคนอื่นมากำหนดความคิดของคุณ กลับกันความคิดและการกระทำของคุณเท่านั้นที่กำหนดปลายทางของตัวเอง

๑๓. ที่คุณเป็นอยู่ทุกวันนี้..เพื่ออะไร ถ้าตอบได้แสดงว่าคุณมีเป้าหมายอะไรบางอย่าง เช่น ครอบครัว พ่อแม่ สังคม และสิ่งนั้นจะเป็นแรงบันดาลใจให้เราทำต่อไป

๑๔. คุณชื่นชอบใครเป็นพิเศษ ให้ดูคนเหล่านั้นเป็นแรงบันดาลใจของเรา เพราะเขาก็มีแรงบันดาลใจของเขาเอง และคุณก็อาจค้นพบแรงบันดาลใจของคุณเองได้จากคนที่ชื่นชอบเช่นกัน

๑๕. จุดอ่อนของคุณคืออะไร ไม่มีใครเพียบพร้อมสมบูรณ์ทุกสิ่ง ถ้าเรารู้จุดอ่อน คุณก็จะรู้ว่าต้องปรับปรุงเรื่องอะไร เริ่มจากตรงนั้นเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ชีวิตเราดีขึ้น

๑๖. เป้าหมายของคุณคืออะไร คนเราต้องมีเป้าหมาย ถ้าไม่มีเป้าหมายก็ไม่มี การกระทำ แล้วเราจะไม่รู้ว่าจะใช้ชีวิตไปทิศทางไหน

๑๗. ถ้ามีเป้าหมายแล้วจะทำอย่างไรให้สำเร็จ ถ้าไม่วางแผน ก็จะไม่มีการลงมือทำ ถ้าไม่ลงมือทำเป้าหมายก็คงเป็นเป้าหมายที่ไม่วันสำเร็จ

๑๘. มีอะไรที่คุณรู้สึกว่าจะต้อง “ขอบคุณ” การที่เราพยายามคิดว่ามีอะไรที่เราควรรู้สึกขอบคุณ จะทำให้เรารู้สึกดีกับชีวิตและตนเอง รู้สึกว่าเรามีวันนี้ได้เพราะหลายอย่าง รู้สึกว่าเราต้องตอบแทน รู้สึกว่าเราต้องทำเพื่อคนอื่นบ้าง บางครั้งสิ่งนี้ทำให้เรามีแรงบันดาลใจอะไรบางอย่างขึ้นมา

นอกจากคำถามกระตุ้นแรงบันดาลใจ ๑๘ ข้อ ข้างต้นแล้ว เรายังสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ตัวเองได้หลากหลายวิธี โดยวิทยากรได้แนะนำเคล็ดลับในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเอง ๖ วิธี ได้แก่

๑. การตั้งเป้าหมาย เป็นการวาดฝันในสิ่งที่ตัวเองต้องการทุกวัน หากเราจดจ่ออยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นจะสามารถกลายเป็นจริงได้ เนื่องจากเราจะควบคุมให้ตัวเองเดินไปตามเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้

๒. การอ่านหนังสือดี ๆ เพื่อหาแนวคิด แล้วนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตัวเอง

๓. การฟังเรื่องดี ๆ ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ เรื่องราวนั้นอาจจะเป็นเรื่องของบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีในการสร้างแรงบันดาลใจ หากเรานำแนวคิดของบุคคลเหล่านั้นไปปรับใช้ ก็มีโอกาที่จะประสบความสำเร็จได้

๔. การเข้าร่วมกับกลุ่มที่มีจิตใจและแนวคิดเดียวกัน เป็นอีกวิธีหนึ่งในการสร้างแรงบันดาลใจ หากเราได้ทำความรู้จักหรือได้ทำกิจกรรมร่วมกับคนที่มีความชอบและมีวิถีชีวิตที่คล้ายกัน จะช่วยเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กันและกันได้

๕. การเติมเต็มด้วยการอบรมสัมมนา เป็นการเปิดโลกทัศน์และเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เพราะในงานเหล่านี้มักจะนำบุคคลที่ประสบความสำเร็จมาพูดคุยทำให้เราทราบได้แนวคิดและแรงบันดาลใจใหม่ๆ

๖. การหาแบบอย่างหรือบุคคลตัวอย่าง บุคคลที่เป็นแรงบันดาลใจเรา สภาพแวดล้อมที่เป็นแรงบันดาลใจให้เรา ความคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ผลลัพธ์การทำงานที่มีคุณค่าที่สร้างแรงบันดาลใจ โดยเฉพาะบุคคลที่ประสบความสำเร็จหรือบุคคลที่เราอย่างที่จะมีชีวิตแบบเขา

ตัวอย่างการสร้างแรงบันดาลใจแบบ Model of People Management ในการดำเนินงาน

- ระดับที่หนึ่ง คือการนำเสนอความชำนาญ (Skill) สู้ลูกค้า เช่น พนักงานขับแท็กซี่สามารถนำลูกค้าไปส่งถึงจุดหมายได้โดยไม่หลงทาง พนักงานร้านอาหารสามารถปรุงอาหารได้ตามที่ลูกค้าสั่ง เป็นต้น

เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกพนักงาน เพื่อที่จะหาพนักงานที่มีใจบริการมาร่วมงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ สิ่งที่สำคัญจะต้องมี Service Mind และทักษะในการสื่อสาร สามารถเรียกลูกค้าและชื่อ Brand Character ออกไปได้ การฝึกฝนด้านทัศนคติการสร้างแรงกระตุ้น ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากที่จะรักษาพนักงานให้อยู่ตลอดไป เช่น ให้โบนัสพนักงานทุกครึ่งปี นอกจากนี้ ควรให้รางวัลเป็นคำชมเชยด้วย และรางวัลจำเป็นต้องให้อย่างต่อเนื่องต่อไป คือการสร้างวัฒนธรรม วัฒนธรรมองค์กร คือการยึด ต้องยึดให้กันภายในไม่ใช่ให้กับลูกค้าเท่านั้น

- ระดับที่สอง มีใจให้บริการ (Service Mind) หรือความเอาใจใส่ต่อลูกค้า เป็นการฝึกอบรมเรื่องของ “ทัศนคติ” ให้กับพนักงานไม่ใช่เพียงแต่ทักษะการทำงาน ที่ MK จะนิยามลูกค้าว่าเป็นแขกผู้มีเกียรติ ไม่ใช่เป็นเพียงผู้มาขอใช้บริการ ถ้าสามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง ลูกค้าจะมีความพึงพอใจอย่างมากและจะเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่องโดยไม่คิดมาก แต่ไม่ใช่ทุกคนที่จะมีหัวใจบริการได้ การคัดเลือกพนักงานจึงต้องคัดกรองคนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงมาร่วมงานอย่างละเอียด

- ระดับที่สาม สร้างสายสัมพันธ์ (Relationship) เป็นขั้นตอนแรก ต้องมีความคิดว่าลูกค้าคือเพื่อน ถ้าทำได้จะสามารถพัฒนาต่อเป็นความรักและภักดีในแบรนด์ต่อไป เช่น การจดจำชื่อลูกค้า สิ่งที่ชอบได้ เพราะความใกล้ชิดที่มีต่อลูกค้าจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวเอง

- ระดับที่สี่ ระดับมีใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ (Humanity) ให้เกิดขึ้นได้จริงไม่ใช่เพียงแค่การตลาดจะต้องเริ่มจากสิ่งนี้ก่อน โดยเจ้าของกิจการต้องมีมนุษยธรรม ทำธุรกิจไม่รวบกวอนสังคม และให้ความสำคัญกับลูกค้ามากกว่าเพื่อน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การสร้างแรงบันดาลใจมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเราอย่างมาก เช่น ในการทำงาน หากเรามีแรงบันดาลใจ หรือทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำอยู่ เราจักมีความสุขกับงาน การกำหนดเป้าหมายของทีมก็เช่นกัน เป้าหมายที่อาศัยความเข้าใจในสถานการณ์ของแต่ละคนจะทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

หากทีมงานมีแรงจูงใจที่ดีในการทำงานแล้ว ทั้งหัวหน้าและลูกน้อง รวมถึงเพื่อนร่วมงานทุกคนก็จะสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีกำลังใจและสนิทใจ ถ้าเกิดปัญหาทำให้พุดจากกันด้วยเหตุผล ทีมงานจะสามารถทำงานร่วมกันได้ดีและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

๓) การบริหารบุคคลโดยลักษณะนิสัย (People Management by Characteristics)

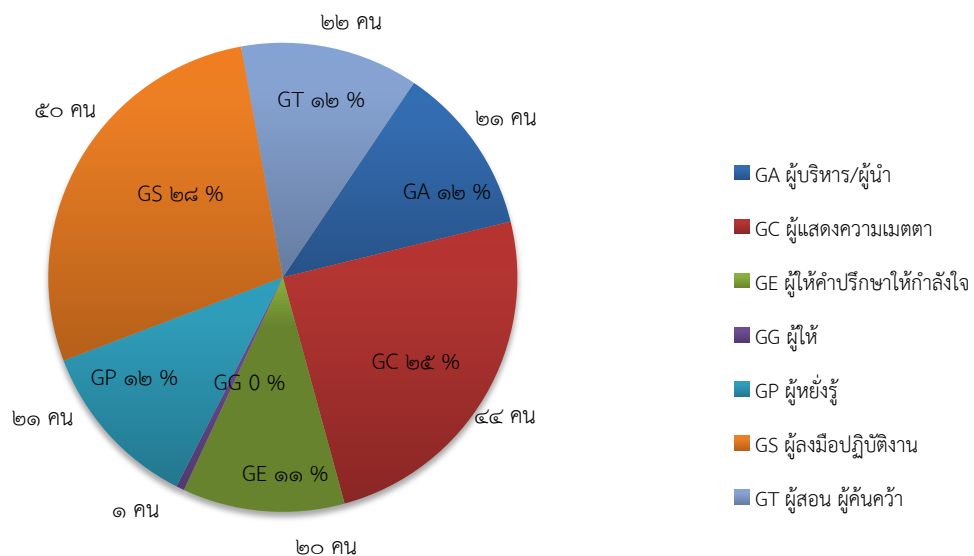
วิทยากร : นางศิรินารถ ธารรัตน์

สรุปสาระสำคัญ

Characteristic หมายถึง ลักษณะนิสัย ลักษณะเฉพาะ ลักษณะเด่น ลักษณะพิเศษ นิสัยที่กระทำประจำ นิสัยใจคอ คุณสมบัติพิเศษ ความสามารถพิเศษที่มีมาตั้งแต่เกิด ศักยภาพ หรือความสามารถในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา หากในการบริหารงานมีการค้นพบ Characteristics ของแต่ละบุคคลได้จะสามารถทำให้เรารู้จักวิธีการบริหารคนตามลักษณะนิสัย เช่น รู้จักข้อดีและข้อเสียของคนทั้ง ๗ ลักษณะนิสัย ทำให้ทราบถึงวิธีที่จะสื่อสารและทำงานร่วมกัน ค้นพบแรงจูงใจของตนเองและของผู้อื่น รู้ถึงคุณสมบัติของตนเอง ศักยภาพของตนเอง และคนอื่น ทำให้รู้ว่าจะพัฒนาได้อย่างไร รู้จักบริหารบุคลากรในการทำงานร่วมกันเป็นทีม และรู้จักวิธีให้คำปรึกษาอย่างตรงตามลักษณะนิสัยของแต่ละคน เป็นต้น

โดยในการจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการจัดทำแบบทดสอบเพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของผู้เข้าร่วมการสัมมนา โดยมีจุดประสงค์ในการดำเนินการเพื่อทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของบุคคล รู้จักลักษณะนิสัยและตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และสามารถพัฒนาจุดแข็งของตนเอง และสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมไปถึงสามารถเข้าใจลักษณะนิสัยของคนรอบตัวอีกด้วย

ผลจากการทำแบบทดสอบ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีลักษณะ GS มากที่สุดจำนวน ๕๐ คน (๒๘%) และ GC มากที่สุดจำนวน ๔๔ คน (๒๕%)

คำอธิบายลักษณะนิสัย

๑. GS: Server (S) ผู้ลงมือปฏิบัติงาน: มีความซื่อสัตย์ที่ได้ทำงานที่ปฏิบัติได้จริงเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความชำนาญของเขา

๒. GC: Compassion person (C) ผู้แสดงความเมตตา: ห่วงใยผู้อื่นจากส่วนลึกและอย่างแท้จริง และจะมีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับทุกคน

๓. GT: Teacher (T) ผู้สอน/ค้นคว้า: การแสวงหาความจริง การเฝ้าหาความรู้ การมีชีวิตเพื่ออะไร การแบ่งปันความรู้

๔. GP: Perceiver (P) ผู้หยั่งรู้: ถ้ายืนหยัดต่อสู้ในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. GA: Administrator (A) ผู้บริหาร/ผู้นำ: การท้าทายในการที่จะนำคนมาร่วมกัน และใช้ทรัพยากรที่มีทำให้นิยามที่ใหญ่ เกิดผลเป็นจริง

๖. GE: Exhorter (E) ผู้ให้คำปรึกษา/ให้กำลังใจ: เมื่อได้ช่วยคนอื่นโดยการเสนอแนะวิธีที่ปฏิบัติได้จริงเพื่อช่วยให้คนอื่นได้เติบโตไปสู่ศักยภาพที่ดีที่สุด

๗. GG: Giver (G) ผู้ให้: แสดงความรักโดยการแบ่งปันสิ่งของที่มีอยู่อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย

๒.๓ สร้างความเป็นเอกภาพให้ยุติธรรมจังหวัดเชื่อมโยงไปยุติธรรมชุมชน จำนวน ๔ หัวข้อ

๑) ประสบการณ์และมุมมองด้านการบริหารงานในพื้นที่ภูมิภาคแบบบูรณาการ

วิทยากร : เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

การสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติหน้าที่ คำว่าปกครองนั้นไม่ได้หมายความว่าเราไปปกครองคนอื่น คำว่า “ปก” คือทำให้เค้ามีความสุข “ครอง” คือครองใจคน เมื่อมองย้อนกลับไปเมื่อตอนเข้ารับราชการทุกคนจะมีความคิดไม่ต่างกัน นั่นคือ

๑. อาชีพราชการเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง

๒. อาชีพราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยอมรับในทุกที่

๓. อาชีพราชการเป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือพี่น้องประชาชน ซึ่งเป็นการทำบุญทำกุศล โดยไม่ต้อง

ควักกระเป๋า

งานราชการนั้นจึงเป็นเรื่องในทางรัฐศาสตร์ เป็นมิติทางสังคมที่หนึ่งบวกหนึ่งอาจจะได้ไม่เท่ากับสอง อาจจะน้อยกว่าหรือมากกว่ามหาศาลก็ได้ (Infinity) แต่การจะเกิดสิ่งนั้นได้จะต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ และการสิ่งสำคัญคือการมีทัศนคติที่ดี (Attitude) ซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ชีวิตจะมีความสุขหรือไม่มีความสุข จึงอยู่ที่ Attitude หากเปรียบเทียบในทางพระพุทธศาสนา ก็คือ สุขทุกข์อยู่ที่ใจนั่นเอง

งานของกระทรวงยุติธรรมก็เช่นเดียวกัน จะต้องมีความ Attitude เพราะงานของกระทรวงยุติธรรมคือ การทำให้พี่น้องประชาชนมีความสุข กินอิ่ม นอนอุ่น ดังนั้น งานของกระทรวงยุติธรรมจึงเป็นกลไกสำคัญในการตอบโจทย์ด้านความสุขของประชาชน แต่การเริ่มต้นการดำเนินงานก็อาจจะมีความยาก อาจจะกลัวการปฏิเสธ เหมือนกับการทำธุรกิจ แต่เป็นการเริ่มต้นเพื่อการช่วยเหลือพี่น้องประชาชน จึงไม่มีใครปฏิเสธงานของกระทรวงยุติธรรม

ดังนั้น จึงต้องตัดความกลัวออกไปแล้วเริ่มขยายเครือข่ายไปเรื่อยๆ และในระหว่างการทำงาน อาจจะมียางเยอะหรือหนักเกินไป (Overload) อาจจะถูกระทบ เกิดปัญหา สารพัดในการทำงาน ซึ่งไม่มีอะไรราบรื่นเรียบร้อย อาจจะท้อ หรือเกิดความเบื่อหน่าย ก็ต้องย้อนกลับไปวันแรกที่ก้าวเข้าสู่ระบบราชการให้ได้ (Back to Basic) ทัศนคติจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็น ซึ่งถ้าท่านบอกท่านทำไม่ได้ ท่านก็จะหาเหตุผลว่าทำไม่ได้ แต่ถ้าท่านบอกว่าท่านทำได้ ท่านก็จะหาวิธีการว่าทำอย่างไรให้งานประสบความสำเร็จ

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จ

๑. ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (ศาสตร์ของพระราชา) เพราะการทำงานของกระทรวงยุติธรรม คือการทำให้พี่น้องประชาชนมีความสุข กินอิ่ม นอนอุ่น เป็นงานที่ทำกับประชาชน จึงต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง คือประชาชนต้องมีส่วนร่วมซึ่งจะเกิดผลที่ยั่งยืน ถ้าราชการทำเองฝ่ายเดียว แม้จะบูรณาการส่วนราชการดีแค่ไหนก็ไม่มียั่งยืน เพราะไม่ได้เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ประชาชนก็ไม่ยอมรับ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางจะให้ผลที่วัดได้ จับต้องได้ เช่น การออกไปลงพื้นที่เพื่อให้บริการประชาชน ไม่ว่าจะเป็นกองทุนยุติธรรม เงินช่วยเหลือผู้เสียหาย เงินทดแทนจำเลย หรือ เรื่องของการมีทนายอาสา คลินิกยุติธรรม เรื่องของการรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์เกี่ยวกับเรื่องความไม่เป็นธรรม เรื่องของการไกล่เกลี่ย รวมไปถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี เป็นต้น

๒. การทำงานต้องทำให้ได้ทั้งผลงานและน้ำใจคน บางอย่างทำงานสำเร็จแต่ไม่ได้น้ำใจ บางอย่างทำงานไม่สำเร็จแต่ได้น้ำใจ แต่ถ้าทำได้สองอย่างจะถือว่าทำงานได้ประสบความสำเร็จในชีวิตของการทำงาน ถือเป็น Attitude อย่างหนึ่งที่จะต้องนำมายึดถือในการปฏิบัติงาน การทำงานให้สำเร็จและได้น้ำใจคน เช่น การไม่ทะเลาะกับใคร (หลีกเลี่ยงการขัดแย้ง) การไม่ตัดสินคนจากรูปลักษณ์ภายนอก เคารพซึ่งกันและกัน มีความจริงใจ ความสามัคคี ประดอง ซึ่งต้องมีหลักการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา และผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

โดยหากท่านอยู่ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาท่านมีความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ เต็มใจให้ความช่วยเหลือต่อผู้บังคับบัญชา ยินดีและเต็มใจเมื่อได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติงาน

หากท่านอยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชา ท่านจะต้องปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ประชาชน แม้กระทั่งเครือข่ายที่ทำงานด้วย ต้องมีการให้เกียรติกัน ยกย่องชมเชยเมื่อทำความดี ตำหนิเมื่อผิดพลาด แต่การตำหนิต้องไม่ทำให้เสียกำลังใจ ต้องติเชิงให้คำแนะนำและเป็นไปเพื่อพัฒนาตนเอง มีความเข้าใจ และความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจในข้อบกพร่องแต่ข้อจำกัดในตัวบุคคล แสดงความจริงใจ ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และส่งสมคุณงามความดีในการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา และพี่น้องประชาชน ซึ่งจะทำให้ผลงานสำเร็จ และได้น้ำใจคน

๓. มีความเป็นมืออาชีพ ซึ่งความเป็นมืออาชีพจะเกิดขึ้นได้นั้น คือ

๓.๑ ต้องรู้งาน (รู้งานของกระทรวงยุติธรรม) รู้กฎ กติกา และหลักเกณฑ์ในการทำงาน ลักษณะของการบูรณาการ การเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายของส่วนราชการอื่นๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน เป็นต้น

๓.๒ รู้งานตัวเอง คือรู้ว่่างานที่ท่านจะไปทำนั้นทำเป็นใคร พื้นที่ไหน ปัญหาคืออะไร และวิเคราะห์สถานการณ์ (ต้องรู้คน รู้งาน รู้พื้นที่) เหมือนที่ในหลวง ร.๙ ท่านทรงตรัสไว้ว่าเวลาเราจะทำอะไรต้องดูภูมิสังคม (คน ซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จ เพราะมีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีประสบการณ์ต่างกัน มีความเชื่อ ความชอบ แตกต่างกัน) และภูมิภูมิศาสตร์ (ดิน น้ำ ลม ไฟ) บางครั้งอาจเรียกทฤษฎีสถานการณ์ (Contingency) คือ งาน คน และพื้นที่ แล้วนำมาประเมินเป็นข้อมูล เพื่อหาวิธีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับคน พื้นที่ และสถานการณ์ รวมถึงการคาดการณ์ไปถึงอนาคตเพื่อหาวิธีการป้องกันเพื่อไม่ให้ปัญหาลับหมุนเวียนมาอีก

๓.๓ การสร้างองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วยความรู้หลายๆสิ่ง ทั้งการการสร้างการรับรู้ให้กับทีม (เครือข่าย) ซึ่งเป็นแนวทาง วิธีการปฏิบัติงานในการที่จะไปให้บริการพี่น้องประชาชน ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้งานของกระทรวงยุติธรรมประสบผลสัมฤทธิ์ รวมถึงการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน ให้รับรู้และเข้าถึงการบริการของกระบวนการยุติธรรม ของเครือข่ายกระทรวงยุติธรรมในเรื่องต่างๆ โดยอาจใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีอยู่

๓.๔ การสร้างเครือข่าย ซึ่งจะสนับสนุนเรื่องของการทำงานเป็นทีม คือ การทำให้ภาคส่วนอื่นรู้จักกระทรวงยุติธรรม และงานของกระทรวงยุติธรรม เพราะการทำงานนั้นต้องใช้ความรู้หลายๆ ด้าน ต้องได้รับการสนับสนุนจากหลายๆ ภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นอัยการจังหวัด หรืออัยการช่วยเหลือประชาชน ศาล ผู้ว่าราชการจังหวัด อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธานหอการค้า โดยผ่านกิจกรรมต่างๆเช่น การออกไปประชุม ไปทำกิจกรรมร่วมกับจังหวัด การลงพื้นที่สัญจรกับพระ การมีคลินิกยุติธรรม เป็นต้น

๔. การจัดทำแผนการทำงาน ซึ่งจะต้องมีทั้งแผนงาน แผนคน และแผนเงิน โดยเฉพาะการทำงานแบบบูรณาการนั้น จะต้องมีความเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จากพื้นที่ที่จะลงไปปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ทราบว่าพื้นที่นั้นข้อมูลนั้นจะต้องมีจากพื้นที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร เพื่อหา กลไกและวิธีการการแก้ปัญหา แนวทางการปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๕. การรายงานผล ซึ่งต้องรายงานแบบ ๓๖๐ องศา คือการรายงานต่อส่วนกลาง ต่อพี่น้องประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรับรู้ รับทราบ และเกิดความภาคภูมิใจซึ่งกันและกัน

๖. การใช้หลักธรรมะในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ มีคุณธรรม เช่น ถือศีล ๕ คือการไม่เอาไรต์เอาเปรียบ ไม่เบียดเบียนกัน หลักการครองตน คือการครองตัวเอง ทั้งต่อ

ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา โดยใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ได้แก่ เมตตา คือปรารถนาให้คนอื่นพ้นทุกข์ กรุณา ปรารถนาให้คนอื่นมีความสุข มุทิตา คือชื่นชมยินดีเมื่อคนอื่นทำดี ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย และอุเบกขา คือมีความเสมอต้นเสมอปลาย ดีเสมอต้นเสมอปลาย หลักการครองงาน คือการทำงานให้สำเร็จ โดยอาศัยเรื่อง อธิปไตย ๔ ได้แก่ ฉันทะ คือพอใจเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน วิริยะ คือมีความพากเพียรในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย จิตตะ คือมีความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการที่จะทำให้สิ่งที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และวิมังสา ก็คือการไตร่ตรอง กลับกรอง และพิจารณาในงานที่ได้รับมอบหมายว่าเมื่อทำไปแล้วตรงไหนมีจุดอ่อน จุดแข็ง เดิมตรงไหนควรเติมให้สมบูรณ์

๒) กพยจ. : บทบาทใหม่ของยุติธรรมจังหวัด

วิทยาการ: ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

๑. **ความเป็นมาของ กพยจ.** มีที่มาจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติว่าด้วยงานคุ้มครองประเพณีและยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองประเพณี เสนอแนวทางกลไกระดับจังหวัด โดย "คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)" ให้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ยุติธรรมจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน กำกับและติดตามผลการดำเนินการให้บริการประชาชนในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมในจังหวัด และอำเภอ รวมทั้งการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และประชาชน ในการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชนที่เหมาะสมในจังหวัด และสอดคล้องกับสถานการณ์ของจังหวัด ตลอดจนเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่ พร้อมทั้งเสนอแผนการดำเนินการไปสู่แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการบูรณาการงบประมาณในระดับพื้นที่

การขับเคลื่อนงานของกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่ยังขาดความชัดเจน โครงสร้างของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดตามหลักนโยบายการบริหารงานแบบบูรณาการ (One roof) โดยให้บูรณาการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในส่วนภูมิภาคให้เป็นหน่วยงานเดียวกันภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือจะกระทบต่อการทำงานของ ๔ หน่วยงานหลักในพื้นที่เดิม คือ กรมคุ้มครองประเพณี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ และกรมบังคับคดี ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจึงขยายอำนาจหน้าที่ และขยายอำนาจหน้าที่ของ กพยจ.ให้เป็นสะพานเชื่อมงานของทั้งกระทรวงยุติธรรมลงสู่จังหวัด

๒. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑. เห็นชอบในหลักการการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และสำนักงบประมาณดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเสนอ

๒. ให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. **องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)** ที่สำคัญประกอบด้วย อัยการจังหวัด (เป็นที่ปรึกษา) , ผู้ว่าราชการจังหวัด (เป็นประธานกรรมการ) , กรรมการ ได้แก่ ผู้แทนภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๕ คน และ ยุติธรรมจังหวัด (เป็นกรรมการและเลขานุการ)

๔. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)

๑. เสนอแผนการดำเนินการไปสู่แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งบูรณาการงบประมาณในระดับพื้นที่

๒. บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และประชาชนในการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชนที่เหมาะสมในจังหวัด และสอดคล้องกับสถานการณ์ของจังหวัด ตลอดจนเป็นหน่วยงานในการประสานงานเพื่อสนับสนุนงบประมาณและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้พื้นที่

๓. กำหนดแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรปกครองท้องถิ่น เสริมสร้างให้ประชาชนในจังหวัดเข้าถึงการบริการในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการในกระบวนการยุติธรรม

๔. กำหนดแนวทางการป้องกัน เฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรม การทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ และการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ในจังหวัด รวมถึงการแจ้งเบาะแสข้อมูลการกระทำผิดกฎหมาย

๕. ประสาน กำกับ ดูแลเกี่ยวกับการเชื่อมโยงฐานข้อมูล เช่น ข้อมูลระบบงาน ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายฯ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

๖. กำกับ ติดตามและรายงานผลการดำเนินการ เสนอข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงมาตรการกลไกในการดำเนินการให้คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ทราบและพิจารณา

๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน หรือศูนย์ขับเคลื่อนการดำเนินงาน คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้การดำเนินการเกิดเป็นรูปธรรมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๕. แนวทางในการขับเคลื่อนภารกิจ

๑) **การจัดทำงบประมาณ Area Base** การของบประมาณเป็นกลุ่มจังหวัด สถานการณ์ด้านกระบวนการยุติธรรม และการอำนวยความสะดวก ความเดือนร้อนของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ก็จะไม่เหมือนกันเพราะมีความแตกต่างกันด้านบริบท เช่น จังหวัดชลบุรี ยุทธศาสตร์เป็นจังหวัดท่องเที่ยว และโครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ดังนั้น มิติด้านการอำนวยความสะดวกก็จะไม่เหมือนกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น ยุติธรรมจังหวัดจะต้องสามารถระบุได้ว่าบทบาทจังหวัดของตนนั้นเป็นอย่างไร อยู่ในกลุ่มไหน เพื่อจัดทำแผนหรือโครงการเสนอให้บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด โดยในการทำงานจะต้องรู้บทบาทภารกิจของตนเอง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และรัฐธรรมนูญ รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ยุติธรรมจังหวัดจึงควรต้องศึกษายุทธศาสตร์จังหวัดของสำนักงานจังหวัดว่าเน้นเรื่องใด และยุติธรรมจังหวัดควรจะมีกลุ่มเฉพาะ เช่น ยุติธรรมจังหวัดกลุ่มท่องเที่ยว ยุติธรรมจังหวัดกลุ่มวัฒนธรรม ยุติธรรมจังหวัดกลุ่มอุตสาหกรรม ยุติธรรมจังหวัดชุมชนเมือง เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

การแบ่งยุติธรรมจังหวัดออกเป็น ๖ ภาค นั้น ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแบ่งตามการจัดสรรงบประมาณภาค การจัดอบรมใน ๓ วันนี้ เน้นการทำงานเชิง function และคาดหวังการทำงานที่ตอบสนองการจัดทำงบประมาณระดับจังหวัด ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวว่าการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายเป็นงาน Agenda ที่สามารถลงไป Area base ได้ ในภาพใหญ่ของกระทรวงยุติธรรมจะมีการดูมิติเชิงโครงการในแต่ละภาค ปัจจุบันสำนักงานกิจการยุติธรรมได้พยายามที่จะอำนวยความสะดวกในการจัดประชุม คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) เพื่อให้เกิดความสำเร็จ

การจัดทำงบประมาณในพื้นที่เป็นเรื่องที่สำคัญ โดยท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมมีความคาดหวังว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ยุติธรรมจังหวัดจะสามารถบรรจุโครงการลงในแผนพัฒนาจังหวัดได้ ซึ่งหากทำได้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญงานกิจการยุติธรรมและสำนักปลัดกระทรวงยุติธรรมจะต้องมาทบทวน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ประสานในเบื้องต้นกับกระทรวงมหาดไทยแล้ว โดยในพื้นที่จะต้องไปประสานกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย หากยุติธรรมจังหวัดสามารถประชุม กพยจ.ได้ ๑ – ๒ ครั้งให้ทันกับงบประมาณปี ๒๕๖๒ ซึ่งโครงการสร้างการรับรู้กฎหมายสามารถเป็นโครงการนำร่องเพราะปัญหาเรื่องการกระทำผิดกฎหมาย การไม่รู้กฎหมายมีอยู่ทุกที่แล้วแต่ว่ามีมากหรือน้อยต่างกัน

การได้รับงบประมาณจากแผนพัฒนาจังหวัดแล้ว เช่น เชียงใหม่ ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่มี กพยจ.ก็สามารถเสนอโครงการขอแผนพัฒนาจังหวัดได้ ขณะที่ กพยจ.ยังไม่ได้มีการประชุม หน่วยงานที่สังกัดส่วนกลางหรือเป็นหน่วยงานที่มีส่วนราชการอยู่ในภูมิภาคสามารถเสนอของบประมาณภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดได้ถ้าเกิดโครงการที่ท่านนำเสนอขึ้นไปสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด

กพยจ.เป็นกลไกเสริม ไม่ใช่เป็นกลไกที่แข่งตัวว่าถ้าไม่ผ่านกลไกนี้แล้วจะไม่สามารถบรรจุในแผนได้ ปัจจุบันบางจังหวัดสามารถบรรจุงานของกระทรวงยุติธรรมในแผนจังหวัดแล้ว จะได้สะท้อนว่าบางจังหวัดสามารถบรรจุงานของกระทรวงในเชิงภารกิจ Function Agenda อยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดแล้ว แสดงว่าท่านมีต้นทุน และสามารถผลักดันงานของกระทรวงยุติธรรม รายงานในกระทรวงว่า การมีกลไก กพยจ. จะทำให้เกิดความชอบธรรมว่าไม่ได้คิดโดยยุติธรรมจังหวัด แต่ผ่านกระบวนการที่เกิดความรอบคอบและเป็นกลไกที่เป็นขั้นตอน

๒) การแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน เป็นงานที่กรมคุมประพฤติมีความรู้ความเชี่ยวชาญ โดยมติดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ที่มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุมประพฤติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการการแก้ไข ฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน ซึ่งถ้ากรมคุมประพฤติดำเนินการ/ประสาน/วางแผนทางในเรื่องนี้ลงไปในพื้นที่ ก็จะมีกลไกที่จะบรรจุลงในวาระของการประชุม กพยจ.ตามอำนาจหน้าที่ข้อ ๒

๓) งาน Function Base งานใกล้เคียง คลินิกยุติธรรม ยุติธรรมชุมชน

๔) งานบริการต่างๆ จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กพยจ. ข้อที่ ๓

๕) กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) สภาพแวดล้อม ๒) การมีส่วนร่วมของประชาชน ๓) ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ๔) ฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด ๕) ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ ๖) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

๖) Big Data ข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมควรจะมีการจัดเก็บ/มีการรายงานแบบ One report เข้ามาเก็บที่กระทรวงยุติธรรม และจัดทำสถิติการให้บริการประชาชนเพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทิศทาง /แนวโน้ม /ปรากฏการณ์ข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งหากยุติธรรมจังหวัดสามารถดำเนินการรวบรวม สังเคราะห์ ข้อมูลอย่างเป็นระบบก็จะช่วยในการกำหนดนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ (Agenda)

วิทยากร : ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม

สรุปสาระสำคัญ

สำนักงานกิจการยุติธรรม มีการจัดทำโครงการขับเคลื่อนระบบงานยุติธรรมในมิติเชิงเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาในพื้นที่ สิ่งที่ชุมชนดำเนินการ และความต้องการ/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งได้คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการโดยพิจารณาจากสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีสถิติคดีอาชญากรรมจำนวนมากในแต่ละภูมิภาค และคัดเลือกพื้นที่ในจังหวัดที่มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ได้แก่

๑. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดอุดรธานี (ในพื้นที่อบต.เชียงพิณ และ อบต.เขื่อนน้ำ)
๒. ภาคตะวันออก : จังหวัดชลบุรี (ในพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านสวน และตำบลห้วยกะปิ)
๓. ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่ (ในพื้นที่เทศบาลตำบลท่าศาลา และตำบลแม่คือ)

สรุปข้อมูลซึ่งเป็นผลการลงพื้นที่ได้ดังนี้

๑. สถานการณ์/สภาพปัญหาในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาอาชญากรรมพื้นฐาน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สิน และยาเสพติด นอกจากนี้ ในจังหวัดชลบุรีและเชียงใหม่ยังพบปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่หรือทำงานในพื้นที่

๒. การดำเนินงานของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และการรับรู้สื่อเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม พบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่ใช้ไลน์ในการติดต่อสื่อสารกัน มีการแชร์ความรู้โดยกลุ่มผู้นำชุมชนและยุติธรรมชุมชน การใช้หอกระจายข่าวและเสียงตามสายในชุมชน

๓. ความต้องการของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ และกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมไปสู่ระดับพื้นที่ พบว่า ประชาชนมีความสนใจกฎหมายที่ตนอยากรู้ในชีวิตประจำวัน เช่น กฎหมายจราจร กฎหมายที่ดิน กฎหมายการทำร้ายสัตว์ เป็นต้น

๔. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาหรือต่อยอด ควรมีการจัดทำคู่มือการป้องกันอาชญากรรมตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยสื่อต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจในชีวิตประจำวัน เข้าใจง่าย และสามารถเข้าถึงได้

ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีการจัดทำ Infographic ผลิตสื่อเผยแพร่ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ Did you know กฎหมายควรรู้ในพื้นที่ รวมทั้งการจัดทำโครงการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในพื้นที่ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม (CPTED) โครงการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม การป้องกันการตกเป็นเหยื่อ มีคู่มือการป้องกันอาชญากรรม โดยเน้นการป้องกันการตกเป็นเหยื่อ และศิลปะการป้องกันตนเอง และโครงการพัฒนาฐานข้อมูลอาชญากรรม

๔) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือการจัดประชุม กพยจ.

วิทยากร : ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

สรุปสาระสำคัญ

คู่มือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ เอกสารสำหรับคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)

สาระสำคัญประกอบด้วย

๑. มติคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

๒. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๓. คำสั่ง จังหวัด...ที่.../๒๕๖๐

๔. การดำเนินการในพื้นที่ ได้แก่ การจัดทำคำของบประมาณเชิงบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แนวทางการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย และ แนวทางการขับเคลื่อนกรอบการป้องกันอาชญากรรม

ส่วนที่ ๒ วาระการประชุม สาระสำคัญประกอบด้วย วาระการประชุม กพยจ. คำแนะนำสำหรับร่างระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) และ ตัวอย่างการนำเสนอวาระ (power point)

ส่วนที่ ๓ คู่มือฝ่ายเลขานุการ สำหรับการบริหารการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม ระดับจังหวัด (กพยจ.) สาระสำคัญประกอบด้วย

๑. การจัดทำวาระและเอกสารประกอบการประชุม
๒. การกำหนดนัดหมาย
๓. การบริหารการประชุม ประกอบด้วย การจัดทำหนังสือเชิญประชุม แบบตอบรับการเข้าร่วมประชุม การจัดทำเอกสารลงทะเบียน ผังที่นั่งตามองค์ประกอบ การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการประชุม
๔. การนำเสนอข้อมูล
๕. การสรุปรายงาน ประกอบด้วย รายงานการประชุมย่อ รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์
๖. การเผยแพร่และติดตามมติ

ทั้งนี้ ในภาคผนวก ได้นำตัวอย่างนำเสนอรูปแบบของเอกสารประกอบการประชุมที่ยุติธรรมจังหวัดสามารถนำไปใช้จัดทำเอกสารได้จริง รวมทั้ง ได้นำข้อมูลทั้งหมดให้สามารถ Download ได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานกิจการยุติธรรมด้วย

๒.๔ สามารถเสนอของบประมาณบูรณาการได้ จำนวน ๑ หัวข้อ

๑) แนวทางการดำเนินงานของ สยจ.เพื่องบประมาณบูรณาการจังหวัด

วิทยากร : นายสาเล่ สุขเกิด ผอ.กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๕ สำนักงบประมาณ

สรุปสาระสำคัญ

ประกอบด้วย (๑) กระบวนการจัดทำงบประมาณ (๒) การจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (๓) การจัดทำงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (๔) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กระบวนการจัดทำงบประมาณ ประกอบด้วย

๑. การวางแผนงบประมาณ ประกอบด้วย

๑.๑ การทบทวนงบประมาณ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำงบประมาณ ได้แก่ รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมา รายงานการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน (PART) การทบทวน/ปรับปรุง เป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต กิจกรรม ตัวชี้วัด

๑.๒ การวางแผนงบประมาณ โดยจัดทำข้อเสนอวงเงินงบประมาณเบื้องต้น จัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ การกำหนดนโยบายและวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาความมั่นคง ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องนโยบายสำคัญต่างๆ ของประเทศ

๒. การจัดทำงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ การจัดทำคำของบประมาณ การพิจารณาคำของบประมาณ การจัดทำร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ และการเสนอร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ

๓. การอนุมัติงบประมาณ ประกอบด้วย การพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณโดยฝ่ายนิติบัญญัติ การตรา พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี

๔. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งเดิมหน่วยงานมักไม่ให้ความสำคัญในกระบวนการนี้ แต่ในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จึงได้กำหนดมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ โดยกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาส การกำหนดระยะเวลาในการก่อหนี้ในรายจ่ายลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาส ๑ เป็นต้น

๕. การติดตามประเมินผล เพื่อเป็นเครื่องมือในวัดผลการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย การติดตามผลการดำเนินงาน และการประเมินผล

ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่าย สามารถจำแนกได้เป็น ๕ กลุ่ม คือ

(๑) งบกลาง เป็นงบประมาณที่ตั้งไว้ที่กรมบัญชีกลางเพื่อจัดสรรให้แก่ส่วนราชการ เพื่อเป็นเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ค่าใช้จ่ายชุดใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) งบประมาณรายจ่ายบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐให้เกิดเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ โดยการดำเนินการและชำระหนี้ของภาครัฐให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

(๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda) เป็นงบประมาณที่ดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งดำเนินงานร่วมกันหลายหน่วยงาน ภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รับผิดชอบ

(๔) งบประมาณรายจ่ายพื้นที่ (Area) เป็นงบประมาณที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค โดยเป็นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ แผนงานบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนงานบูรณาการส่งเสริมพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ แผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ และ

(๕) งบประมาณรายจ่ายกระทรวง/หน่วยงาน (Function) เป็นแผนงานที่ดำเนินการตามหน้าที่ความรับผิดชอบประจำตามกฎหมายจัดตั้งของหน่วยงานนั้นๆ ได้แก่ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐาน และแผนงานยุทธศาสตร์

****อนึ่ง ในปัจจุบัน แนวโน้มงบประมาณกลุ่ม Function จะลดลง และกลุ่ม Agenda และ Area จะเพิ่มขึ้น****

๒. การจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายสำคัญต่างๆ ของประเทศ ที่มีการดำเนินงานตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและไม่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้ แนวทางการจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

(๑) การกำหนดกรอบการจัดทำงบประมาณ ซึ่งประกอบ ขอบเขต หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยงาน โครงการ กิจกรรม และแนวทางในการติดตามประเมินผล

(๒) การจัดทำค่าของงบประมาณในแผนงานบูรณาการ โดยต้องกำหนดภารกิจบูรณาการอย่างน้อยเป็นในระดับโครงการของหน่วยงานให้สอดคล้องและเชื่อมโยงไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนมีการวางแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อการพัฒนาตามแผนงานบูรณาการให้มีความต่อเนื่อง

(๓) การดำเนินงานตามโครงการ - กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนงานบูรณาการ ต้องสอดคล้องและส่งผลการบรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ มีความพร้อม ทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่ ดำเนินการ และการบริหารจัดการที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการร่วมกันภายใต้แผนงานบูรณาการจะต้องมีความเป็นเอกภาพ ประสาน สอดคล้อง และมีค่าใช้จ่ายเป็นไปตามหลักเกณฑ์ มีติดตาม ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

๓. การจัดทำงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีหลักการสำคัญ คือ

๑. ความสอดคล้องและเชื่อมโยง คือ ความสอดคล้องระหว่างนโยบายการพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาลและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๒. การบูรณาการ คือ การบูรณาการตั้งแต่กระบวนการวางแผน การกำหนดยุทธศาสตร์ การบริหารงานตามแผนและยุทธศาสตร์ การบูรณาการระหว่างแผนงานและงบประมาณ รวมทั้งการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และ

๓. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่เป็นผู้ประสานและสร้างการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ทุกภาคส่วนภายในจังหวัดตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบต่อการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

ทั้งนี้ ได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำแผนและงบประมาณและการบริหารงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยกำหนดให้มีองค์กรในการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ๓ ระดับ คือ

(๑) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการหัวหน้ากลุ่มเป็นประธาน และให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งข้าราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ

การจัดทำงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีขั้นตอนดังนี้

๑. การกำหนดกรอบวงเงินของงบประมาณ จะพิจารณาจากจำนวนประชากรพื้นที่ GDP สภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งจุดเน้นการพัฒนาของพื้นที่นั้นๆ

๒. การขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด หน่วยราชการระดับจังหวัดเป็นผู้ขอรับการจัดสรรงบประมาณ งบประมาณภาค (แผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ) ทั้งหน่วยราชการระดับจังหวัดและส่วนราชการระดับกรมในส่วนกลางสามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณได้

๓. การจัดทำคำของบประมาณจังหวัด (การเขียนโครงการ) หน่วยงานต้องบรรจุโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาจังหวัด โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด และควรให้ความสำคัญในการออกข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่าย (เช่น งบดำเนินการ งบลงทุน งบอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น งบบุคลากร)

๔. การพิจารณาและวิเคราะห์โครงการของสำนักงานงบประมาณ มีเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ ที่มาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย, ความสอดคล้องของเป้าหมาย ผลผลิตกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ความคุ้มค่าของโครงการ ทางเลือกการดำเนินการและความเหมาะสมของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ วิธีการและแผนการดำเนินงาน รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินการ

๕. การจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐบาลให้ความสำคัญกับงบประมาณในมิติพื้นที่เป็นอย่างมาก ซึ่งในขณะนี้ จัดทำงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระดับพื้นที่ได้เริ่มกระบวนการแล้ว โดยเป็นระยะของทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด

ณ ตอนนี สำนักงานยุติธรรมจังหวัดจะต้องดำเนินการเพื่อให้โครงการ/กิจกรรมได้บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด โดยประสานการดำเนินการกับสำนักงานจังหวัดซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของ ก.บ.จ.

ทั้งนี้ โครงการด้านกระบวนการยุติธรรมจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดด้านความมั่นคง โดยโครงการ/กิจกรรมที่เสนอเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด ควรเป็นภารกิจซึ่งแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ รวมทั้งไม่ใช่โครงการที่ตอบสนองต่อบทบาทภารกิจพื้นที่ของหน่วยงาน

ดังนั้น การจัดทำคำของบประมาณเชิงบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัด เช่น การสร้างการรับรู้กฎหมาย และการขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม จึงเป็นภารกิจที่สำคัญของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กพยจ. ที่ต้องจัดทำโครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด และได้รับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ต่อไป

ส่วนที่ ๓ สรุปข้อมูลจากการแบ่งกลุ่มระดับความคิดเห็นของยุติธรรมจังหวัด จำนวน ๔ ประเด็น

๓.๑ ปัญหาในพื้นที่

ประเด็น	อันดับ ๑	อันดับ ๒	อันดับ ๓
ภาคเหนือ	บุกรุก/ข้อพิพาทที่ดิน	ยาเสพติด	ไม่รู้กฎหมาย
ภาคกลาง	บุกรุก/ข้อพิพาทที่ดิน	หนี้ในระบบ/นิติกรรมสัญญา	
ภาคอีสาน	หนี้ในระบบ/นิติกรรมสัญญา	บุกรุก/ข้อพิพาทที่ดิน	
ภาคใต้	บุกรุก/ข้อพิพาทที่ดิน	ยาเสพติด/อาชญากรรม	
เขตเศรษฐกิจ ตะวันออก	ยาเสพติด/อาชญากรรม		
จังหวัดชายแดน ภาคใต้	ขาดความเชื่อมั่น	บุกรุก/ข้อพิพาทที่ดิน	ไม่รู้กฎหมาย

๓.๒ การดำเนินการในพื้นที่

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	Case success
ภาคเหนือ	ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ ให้ความรู้/กระบวนไต่ถาม	กองทุนยุติธรรม/การไกล่ เกลี่ย	๑.ผู้นำชุมชนสามารถให้ คำปรึกษากฎหมายเบื้องต้นได้ ๒.คดียาเสพติดมีการกระทำผิด ซ้ำลดลง(จ.นครสวรรค์) ๓.ช่วยเหลือให้มีทนาย ดำเนินคดี
ภาคกลาง	กระบวนไต่ถาม/การให้ความ ช่วยเหลือค่าทนาย	กองทุนยุติธรรม/การไกล่ เกลี่ย	๑.ไต่ถามทางเข้า-ออกที่ดินได้ ๒.ทนายต่อสู้คดีในศาลชนะ
ภาคอีสาน	ให้คำปรึกษา/ไกล่เกลี่ย/ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะอนุกรรมการ ช่วยเหลือหนี้สินเกษตรกร (อชก.)ช่วยเหลือมิให้ถูก บังคับคดีและขาย ทอดตลาด	๑.เกษตรกรไม่ถูกบังคับคดี/ขาย ทอดตลาด ๒.หนี้สินเข้าสู่ระบบจ่าย ดอกเบี้ยถูกกว่า

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	Case success
ภาคใต้	ให้คำปรึกษา/ไกล่เกลี่ย/ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการไกล่เกลี่ยของศูนย์ยุติธรรมชุมชน	ไกล่เกลี่ยทางเข้า-ออกที่ดินได้
เขตเศรษฐกิจตะวันออก	การสร้างภูมิคุ้มกันโดยทำใน ๔ กลุ่มคือ ชุมชน นักเรียน แรงงาน และกลุ่มเสี่ยง	ความร่วมมือกับยุติธรรมชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ และหน่วยงานยุติธรรมในพื้นที่	โครงการ”ยุติธรรมห่วงใยเยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด” ใน ๑๑ อำเภอ (โรงเรียน) ของจังหวัดชลบุรี
จังหวัดชายแดนภาคใต้	การสร้างการรับรู้เชิงรุกผ่านผู้นำชุมชน/การบูรณาการความร่วมมือ/การใช้นิติวิทยาศาสตร์	ผู้นำชุมชนและหลักนิติวิทยาศาสตร์	

๓.๓ ข้อเสนอแนะทางขับเคลื่อน กพยจ.

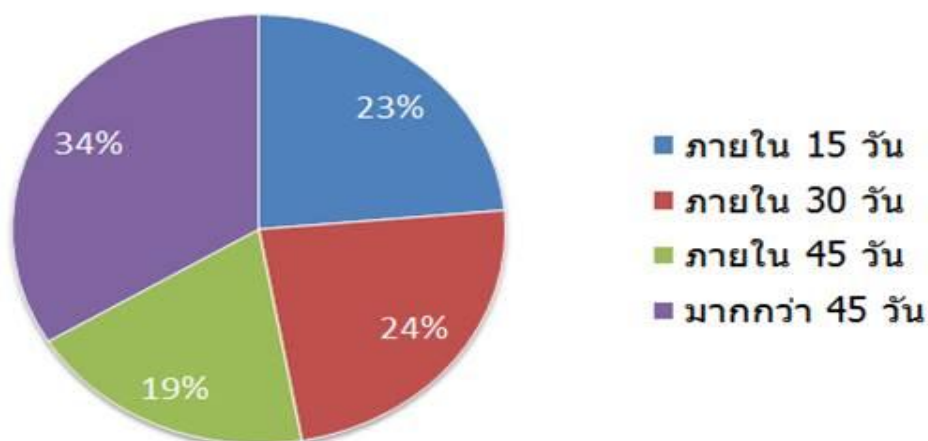
ประเด็น	Case success
ภาคเหนือ	๑.จัดทำยุทธศาสตร์ กพยจ.โดยบูรณาการยุทธศาสตร์กระทรวงเข้ากับยุทธศาสตร์จังหวัด ๒.มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ๓.เปิดโอกาสให้ กพยจ.ร่วมรับฟังนโยบายของผู้บริหารกระทรวง
ภาคกลาง	๑.มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ๒.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดทราบ ๓.มีข้อเสนอแผนงาน/โครงการของยุติธรรมในแผนจังหวัด
ภาคอีสาน	๑.ควรมียุติธรรมจังหวัดตัวจริงทั่วประเทศ ๒.ควรรวม สนง.คุ้มครองสิทธิภาค เป็นหนึ่งเดียวกับ สยจ. ๓.มีข้อเสนอแผนงาน/โครงการของยุติธรรมในแผนจังหวัด
ภาคใต้	๑.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดทราบ ๒.เปิดโอกาสให้ กพยจ.ร่วมรับฟังนโยบายของผู้บริหารกระทรวง ๓.มีข้อเสนอแผนงาน/โครงการของยุติธรรมในแผนจังหวัด
จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑.มีข้อเสนอแผนงาน/โครงการของยุติธรรมในแผนจังหวัด
เขตเศรษฐกิจตะวันออก	๑.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดทราบ ๒.มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ๓.กระตุ้นการมีส่วนร่วมของแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการในระหว่างการประชุม ๔.มีข้อเสนอแผนงาน/โครงการของยุติธรรมในแผนจังหวัด

๓.๔ สรุปผลการพิจารณาเพื่อกำหนดกระบวนการให้บริการประชาชนของสำนักงานยุติธรรม โดยมีข้อสรุปและแนวทางดังนี้

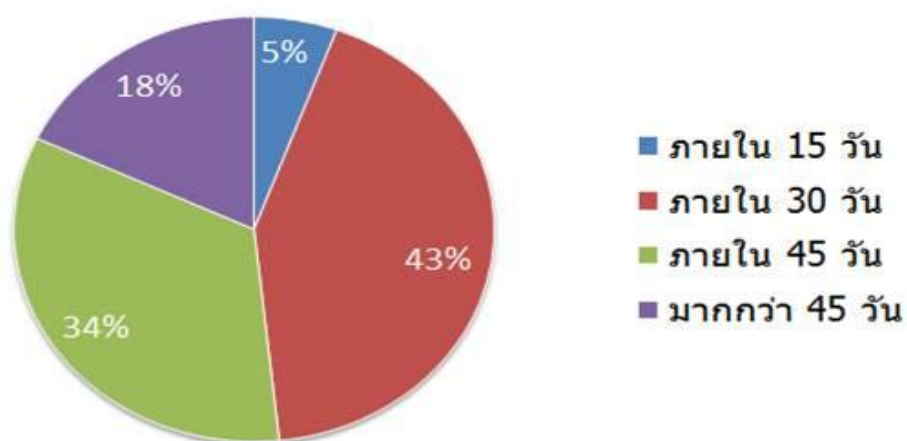
การให้บริการประชาชนในพื้นที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด		ขั้นตอน				ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		๑ รับเรื่อง	๒ แสวงหาข้อเท็จจริง	๓ ดำเนินการ	๔ สรุป/รายงานผล		
	การให้ความช่วยเหลือ - กองทุนยุติธรรม/สขง.	อยู่ระหว่างการปรับปรุงตามข้อสั่งการของ ปยธ.					นิติกร/ พจน.คุ้มครองสิทธิฯ
	การร้องเรียน/ร้องทุกข์	รับคำร้อง ๑ วัน	ตรวจสอบเอกสาร/ หลักฐานเพิ่มเติม ๗ วัน	ดำเนินการ/ส่งต่อเรื่อง ๗ วัน	ติดตาม/รายงาน ๑ วัน	๑๖ วัน	นิติกร/ ที่ปรึกษากฎหมาย
	การให้คำปรึกษากฎหมาย	รับเรื่อง/ให้ คำปรึกษา ๑ วัน	พิจารณายุติ/ส่งต่อ ๑ วัน	ติดตามเรื่องที่ส่งต่อ ๗ วัน	รายงาน ๑ วัน	๑๐ วัน	นิติกร/ ที่ปรึกษากฎหมาย
	การไกล่เกลี่ย ประนอมข้อพิพาท	รับเรื่อง ๑ วัน	รวบรวมข้อมูล/ นัดหมาย ๑๕ วัน	ดำเนินการไกล่เกลี่ย ๑ วัน	สรุป/รายงาน ๑ วัน	๑๘ วัน	นิติกร
	การจัดหาทนายคดีอาญา ป.รืออาญา มาตรา ๑๓๔/๑	รับคำร้อง ๑ วัน	รวบรวมข้อมูล/ ทำความเข้าใจ ๑๑ วัน	พิจารณาอนุมัติ ๑ วัน	แจ้งผล/เบิกจ่าย/ รายงาน ๑๗ วัน	๓๐ วัน	พจน.คุ้มครองสิทธิฯ
	การคุ้มครองพยาน	รับคำร้อง/ส่งต่อ ๒ วัน	รวบรวมข้อมูล/ ทำความเข้าใจ ๓๐ วัน	ดำเนินการ/ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ วัน	-	๓๓ วัน	พจน.คุ้มครองสิทธิฯ

ส่วนที่ ๔ ผลสำรวจข้อมูลในพื้นที่และความคิดเห็น (ข้อมูล:แบบสำรวจ) n = ๘๙

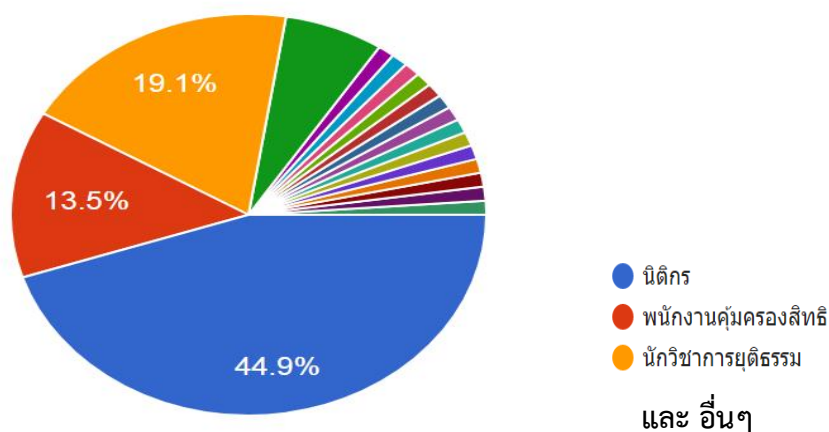
๔.๑ สำนักงานของท่านสามารถให้บริการ สขง. แก่ประชาชนตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใด “ร้อยละ ๓๔ ใช้เวลาดำเนินการมากกว่า ๔๕ วัน”

๔.๒ สำนักงานของท่านสามารถให้บริการกองทุนยุติธรรมแก่ประชาชนตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จภายในระยะเวลาเท่าใด “ร้อยละ ๔๓ ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน”

๔.๓ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกองทุนยุติธรรม และ สชง. ควรเรียกตำแหน่งว่า “นิติกร ร้อยละ ๔๔.๙”

๔.๔ ยุติธรรมชุมชนที่มีศักยภาพดีตามความคิดเห็นของยุติธรรมจังหวัด n=๖๙ (๖๗ จว. ๒ สาขา)

ความคิดเห็นว่ามีศักยภาพดี (ร้อยละของยุติธรรมชุมชนในพื้นที่)					
ระดับร้อยละ	๘๑-๑๐๐	๖๑-๘๐	๔๑-๖๐	๒๑-๔๐	๑-๒๐
จำนวน(จว)	๐	๒	๔	๑๔	๔๙
ชื่อ		เชียงราย กาฬสินธุ์	อุทัยธานี สกลนคร พิษณุโลก บึงกาฬ	อ่างทอง/อุดรธานี/อุบลราชธานี/ชัยภูมิ/สตูล/ สมุทรสาคร/นครสวรรค์/ปัตตานี/สงขลา/ตาก/ ยโสธร/มหาสารคาม/พัทลุง/พระนครศรีอยุธยา	
ไม่มีข้อมูล	๙ จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท นครปฐม บุรีรัมย์ พิจิตร เพชรบุรี ภูเก็ต ลำปาง สมุทรสงคราม ปทุมธานี ๓ สาขา ได้แก่ รัตนบุรี เบตง สมุย				

๔.๕ เหตุผลที่ท่านให้เป็นศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่มีศักยภาพการทำงานและการให้บริการประชาชน

- ๑) ด้านการบริหารงาน / ผู้บริหาร / และนโยบายการดำเนินงาน ได้แก่
 ๑. มีการขับเคลื่อนงานภายใต้ภารกิจ ๕ ด้านของศูนย์ยุติธรรมชุมชน
 ๒. มีผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่เข้มแข็ง เป็นผู้ผลักดัน ให้มีความสำคัญ และทำให้เกิดการขับเคลื่อนศูนย์
 ๓. คณะกรรมการศูนย์ฯ มีศักยภาพ มีความพร้อม มีองค์ความรู้ในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี
 ๔. มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ ประจำทุกเดือน
- ๒) ด้านการให้บริการ / ด้านการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
 ๑. มีการรายงานสถิติเป็นประจำ และต่อเนื่อง
 ๒. มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน เมื่อมีประชาชนเข้ามาขอใช้บริการ
 ๓. เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการภารกิจของ ศยช.ได้โดยมีความรู้ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาได้
 ๔. สามารถจัดกิจกรรม /โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๕ สรุปประเด็นอภิปรายและข้อเสนอของผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม

๕.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑. ควรยึดผลสัมฤทธิ์เป็นหลักในการดำเนินงานมากกว่ากระบวนการทำงานหรือโครงสร้างหน่วยงาน
๒. ให้ยุติธรรมจังหวัดทำงานเสมือนนักยุทธศาสตร์ บริหารแผนงาน โครงการ ยุทธศาสตร์ มีการติดตามประเมินผล โดยใช้หลักวิชาการประกอบ
๓. จัดลำดับคุณภาพศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศ เพื่อสะดวกในการบริหารจัดการและแก้ไขจุดบกพร่องได้อย่างชัดเจน
๔. นำข้อมูลการนำเสนอของทั้ง ๖ ภาคไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อทำ Action plan ในการแก้ไขปัญหาการอำนวยความยุติธรรม เสนอต่อผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม
๕. ควรมีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างยุติธรรมจังหวัดกับ DSI ภาค สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค สำนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพภาค
๖. เน้นการทำงานเป็นทีม การบูรณาการในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นยุติธรรมจังหวัดกับหน่วยงานภายในกระทรวงยุติธรรม หรือยุติธรรมจังหวัดกับคณะกรรมการ กพยจ.

๕.๒ ปลัดกระทรวงยุติธรรม

๑. ให้แต่ละจังหวัดทำสถิติปัญหาต่างๆ นำมาเปรียบเทียบภายในภาค และ ระบุพื้นที่ของปัญหาอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด และจะต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. เพิ่มศักยภาพของศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น โดยขับเคลื่อนผ่าน กพยจ.
๓. รับข้อสังเกตประเด็นเบี้ยประชุมไปพิจารณา

๕.๓ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑. กพยจ. ต้องเป็นกลไกที่สามารถแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง
๒. การเตรียมข้อมูลในการประชุมครั้งแรก ควรเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ เนื่องจากการประชุมครั้งแรกมีความสำคัญมาก

๓. ควรสร้างศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ยุติธรรมจังหวัดและใช้คุณภาพและจำนวนงานเป็นตัววัดในการประเมินเลื่อนขั้น

๕.๔ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑. ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหา
๒. เน้นการสร้างเครือข่ายภายในพื้นที่ผ่านปราชญ์ชุมชนหรือผู้อาวุโสภายในชุมชนเพื่อสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน
๓. การสร้างการรับรู้ควรสอดคล้องกับปัญหาภายในพื้นที่

๕.๕ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

๑. สำนักงานยุติธรรมจังหวัดต้องสามารถบรรจุโครงการที่สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงเข้าไปในแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อส่งต่อไปของงบประมาณจังหวัดได้
๒. ควรสร้างมาตรฐานในการทำงานระหว่างยุติธรรมจังหวัดนาร่อง ๑๙ จังหวัด และยุติธรรมจังหวัดไม่นาร่องส่วนที่เหลือ เพื่อวัดผลการทำงานและปรับปรุงข้อจำกัดต่างๆ

ส่วนที่ ๖ ข้อเสนอแนะทางการดำเนินการในระยะต่อไป

ในการนี้ ในฐานะผู้จัดโครงการมีข้อเสนอแนะทางการดำเนินการ ดังนี้

ลำดับ	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินการ
๑	การขับเคลื่อนให้มีการแต่งตั้งและจัดประชุม กพยจ.	๑. ประสานและติดตามการแต่งตั้ง กพยจ.ในพื้นที่ ๒. จัดทำแผนการประชุมประจำปี และจัดให้มีการประชุมครั้งแรกโดยเร็ว ๓. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ
๒	การเพิ่มสมรรถนะการทำงานของยุติธรรมจังหวัด	๑. กำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการประชาชน ๒. กำหนดมาตรฐานการทำงานยุติธรรมของทุกจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๓. ใช้กลไกผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรมในการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน กพยจ.และการให้บริการประชาชนของยุติธรรมจังหวัด
๓.	การสร้างความเป็นเอกภาพให้ยุติธรรมจังหวัดเชื่อมโยงกับยุติธรรมชุมชน	๑. จัดลำดับศักยภาพของยุติธรรมจังหวัดและยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศ เพื่อสะดวกในการบริหารจัดการและแก้ไขจุดบกพร่องได้อย่างชัดเจน ๒. ส่งเสริมและเสริมสร้างศักยภาพและเน้นการทำงานเป็นทีมร่วมกันระหว่างยุติธรรมจังหวัดและยุติธรรมชุมชน
๔.	การเสนอของบประมาณบูรณาการจังหวัด	๑. ผลักดันในภารกิจและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งและมีความสอดคล้องกับแผนจังหวัด ๒. จัดทำแผนงาน/โครงการขับเคลื่อนร่วมกันกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่